

عنوان مقاله:

جایگاه منافع ملی و ایدئولوژیک در رویکرد سیاست خارجی نظام جمهوری اسلامی ایران

محل انتشار:

فصلنامه روابط خارجی، دوره 15، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 43

نویسندگان:

داوود طارمی - دانشجوی دکترای روابط بین الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

ارسلان قربانی شیخ نشین - استاد روابط بین الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

سید سعید میرترابی - دانشیار روابط بین الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

سیدعلی منوری - دانشیار روابط بین الملل، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه خوارزمی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

یکی از مباحث اصلی در روابط بین الملل به منظور بررسی ماهیت و رویکردهای سیاست خارجی کشورها موضوع و جایگاه منافع ملی و ایدئولوژیک می باشد که براساس نوع حکومت و جهان بینی خاص حاکم بر آن تبیین می شود. جمهوری اسلامی ایران نیز به عنوان بازیگری در نظام بین الملل از این قاعده مستثنی نیست و بنابراین پژوهش حاضر به بررسی رابطه این منافع در سیاست خارجی نظام جمهوری اسلامی ایران می پردازد. در پرسش مربوط به جایگاه و نقش منافع ملی و ایدئولوژیک و چیستی آن در کلیت و کنش و واکنش های سیاست خارجی ایران باید توجه داشت که از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی بنابر ماهیت ارزشی اسلامی و انقلابی آن که در متن و بطن قانون اساسی متجلی و به تمام شئون کشور جهت می دهد و سرلوحه و خط مشی انقلابیون و نخبگان حاکم قرار گرفت، شاهد رویکردی هویت محور هستیم. هر چند در اکثر کشورها ارزش ها و هنجارهای به درجاتی در رویکردهای سیاست خارجی تاثیرگذار هستند، اما منافع ایدئولوژیک سهم قابل توجهی در امر سیاست سازی و اجرای سیاست خارجی ایران داشته و در حکم اصول راهبردی محسوب می شوند. البته این بدان معنا نیست که متفکرین و بانیان انقلاب از اهمیت منافع ملی و عینی و مساعی وصول به آن غافل مانده و با اهمیتی بر آن قائل نبوده و نیستند، بلکه بر وجه کلی در سیاست خارجی و در راس آن سیاست های کلان جمهوری اسلامی ایران با توأمان بودن منافع ملی و ایدئولوژیک و تلفیقی هوشمندانه و پویا از آن دو و گاهی غلبه یکی بر دیگری بنابر مقتضیات زمانی و مکانی و شرایط جاری داخلی و بین المللی مواجه هستیم.

کلمات کلیدی:

منافع ملی، منافع ایدئولوژیک، سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران، مکتب آرمانگرایی، مکتب واقعگرایی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1961410>

